

Posudek bakalářské diplomové práce

Název práce: Architektura poslední čtvrtiny 16. století v Hradci Králové

Autor práce: Sabina Svobodová

Vedoucí práce: Mgr. Pavel Waisser, Ph.D.

Oponentka práce: Mgr. Zuzana Macurová, Ph.D.

Sabina Svobodová si ve své bakalářské práci vytyčila za cíl přiblížit stavební ruch v Hradci Králové v poslední čtvrtině 16. století, tedy v době, kdy byl primasem města Martin Cejp z Peclínovce. Tento záměr se nepodařilo naplnit, neboť předložená práce trpí celou řadou závažných nedostatků. Autorka v první kapitole tradičně nastiňuje strukturu práce a přináší přehled dosavadního bádání. Již tam však narážíme na řadu nepřesností a vágních informací. Např.: *„Nástup renesance po gotickém slohu byl v českých zemích pozvolnější a opožděnější než v ostatních zemích. U nás tento slohový vývoj pozastavily také významně husitské války, které trvaly od roku 1419 až do roku 1434, které značně komplikovaly stavby gotické. Renesance se do Čech dostává přes Moravu. Jak již bylo v předchozím odstavci, České země utrpěly finanční ztráty.“* Již z těchto formulací je zřejmé, že se autorka příliš neorientuje v dobovém kontextu a pouze „vrší“ dílčí poznatky. Rovněž zhodnocení dosavadního bádání je mnohdy velmi problematické, např. hned u první publikace od Františka de Paula Švendy autorka píše *„Publikace je velmi důležitá pro bádání tohoto období, ale je psaná archaicky a autor velmi často využívá ahistorismy, proto je tato kniha na čtení velice náročná.“* V poznámce pak jako autory uvádí i majitelku tiskárny Alžbětu Tybelyovou a faktora Františka S. Boučka. Následuje kapitola nazvaná *Historický kontext* – ta v první části sestává ze dvou odstavců věnovaných postavení měst v 16. století, což je s ohledem na téma práce velmi málo. Poznatky navíc čerpá z regionální literatury (v tomto případě pouze Jiří Němeček, *Historie a současnost podnikání v Hradci Králové*), místo aby využila relevantní literaturu k tématu (např. klasické práce Josefa Janáčka, Jaroslava Pánka či třeba recentní studii Petra Vorla, *Sankce vůči českým královským městům roku 1547 v kontextu habsburské politiky první poloviny 16. století, Theatrum historiae XVI*, 2015). Na následujících dvou stranách je pak představena osobnost hradeckého primase Martina Cejpa. Hlavní těžiště práce mělo patrně spočívat ve čtvrté kapitole, která pojednává o konkrétních stavebních realizacích – bohužel zde text naprosto selhává. Informace k objektům jsou řazeny nekoncepčně, což vede na jednu stranu k častému opakování již řečeného, na druhou stranu ke „ztrátě“ řady informací. Například k Pražské bráně se můžeme dočíst: *„Pražská brána byla vybudována dříve, proto se již ve 14. století můžeme setkat s názvem Stará, zatímco druhá městská brána zvaná Mýtská nebo někdy také Slezská. Z tohoto pojmenování vychází později celý název předměstí, kam brána vedla (předměstí Slezské). Mýtská brána stávala v místě, kde byl nejsnazší přístup do města, takže brány za sebou stály tři.“* Jen mimochodem je čtenář informován, že brána dnes již nestojí, kdy a proč byla zbořena, se však již z textu nedoví. Obdobně nesystematicky jsou pojednány i další objekty. Jako značně problematickou spatřuji i práci s literaturou – autorka neověřuje informace z literatury, nesnaží se dohledávat prvotní zdroje (např. pozn. 69–73 a další), pouze nekriticky přebírá publikované. A to i ve chvílích, kdy naznačí jistou polemiku (např. v případě Buriana Vlacha kameníka a Buriana Vlacha zedníka sice na s. 11 píše, že se podle ní jednalo o jednu osobu, v následujícím textu to však opět popírá). Místo aby autorka některé objekty a realizace sama popsala a uměleckohistoricky analyzovala, uchyluje se na několika místech ke zcela nevhodným citacím typu: *„Doudlebský zámek je unikátem,*

protože "kobercový vzor" s geometrickými motivy kružnic s vnitřními čtverci a diagonálami nenajdete od Milána v Itálii po severní pól nikde jinde. Vzor je sice označován za kobercový, ale asi budete se mnou souhlasit, když jsem ho v pořadu přirovnal ke krajkám. Ať už na vnějších stěnách zámku nebo uvnitř nádvoří. Ostatně pohybujeme se na zámcích a hradech kolem Orlice v kraji krajkářek a tohoto jemného řemesla. Zámek Doudleby nad Orlicí je prostě oděn do ojedinělého krajkového šatu kobercového sgrafita.“ (v pozn. Popis sgrafita na zámku v Doudlebach čerpán z internetového zdroje: <https://hradec.rozhlas.cz/petr-voldan-a-frantisek-kinsky-vas-s-rozhlasovym-mikrofonem-provedou-po-zamcich-8240232/2> Autorem tohoto článku je Petr Voldán, který jako autora sgrafita na zámku v Doudlebach označil mistra Buriana Gozziho.)

Předložený text očividně vznikl ve spěchu, čemuž odpovídá i značné množství překlepů a chyb – nejen gramatických, ale i faktických, např.: „*Renesanční přestavbu města Hradce Králové, která proběhla primárně za vlády Vladislava II. Jagelonského prezentují čtyřmi hlavními stavbami*“.

V textu je i řada stylisticky nevhodných formulací, např. „*První zmínky o huti italských zedníků, z nichž nejvýznamnějším se pro Hradec králové i okolí stal mistr Burian Gozzi máme již z doby předbělohorské a uvádí to ve své publikace Jaromír Mikulka. Tento významný stavitel stojí za mnohými stavitelskými počiny druhé poloviny 16. století v Hradci králové.*“

Jako celek působí bakalářská práce velmi zmateným a nedotaženým dojmem. Nezbyvá než konstatovat, že zvolené téma by si zasloužilo promyšlenější koncepci a strukturu a ucelenější a hlubší průzkum.

Předloženou bakalářskou práci nedoporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení F.